

Svar

félags- og vinnumarkaðsráðherra við fyrirspurn frá Óla Birni Kárasyni um greiðslur Tryggingastofnunar til eldri borgara.

1. Hvernig þróuðust heildargreiðslur Tryggingastofnunar til eldri borgara árin 2005–2020?
Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár á föstu verðlagi 2020.

Tafla 1 sýnir þróun heildargreiðslna Tryggingastofnunar (TR) til eldri borgara árin 2005–2020 á föstu verðlagi ársins 2020.

**Tafla 1. Þróun heildargreiðslna TR til eldri borgara árin
2005–2020 á föstu verðlagi ársins 2020.**

Ár	Í millj. kr.
2005	30.868
2006	36.964
2007	40.115
2008	37.078
2009	34.214
2010	34.984
2011	39.404
2012	38.463
2013	40.781
2014	46.808
2015	48.803
2016	53.516
2017	77.001
2018	77.188
2019	80.371
2020	84.440

2. Hvernig þróuðust heildargreiðslur Tryggingastofnunar til öryrkja árin 2005–2020?
Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár á föstu verðlagi 2020.

Tafla 2 sýnir þróun heildargreiðslna TR til öryrkja árin 2005–2020 á föstu verðlagi ársins 2020.

**Tafla 2: Þróun heildargreiðslna TR til öryrkja árin
2005–2020 á föstu verðlagi ársins 2020.**

Ár	Í millj. kr.
2005	22.271
2006	23.930
2007	25.739
2008	28.626
2009	31.012
2010	30.236

2011	33.054
2012	33.464
2013	34.912
2014	36.452
2015	37.648
2016	42.026
2017	46.265
2018	48.470
2019	52.071
2020	54.435

3. *Hvernig þróaðist fjöldi eldri borgara sem fengu greiðslur frá Tryggingastofnun árin 2005–2020? Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár.*

Tafla 3 sýnir þróun fjölda eldri borgara sem fengu greiðslur frá TR árin 2005–2020.

Tafla 3: Þróun fjölda eldri borgara sem fengu greiðslur frá TR árin 2005–2020.

Ár	Fjöldi sem fékk greitt
2005	28.260
2006	28.569
2007	28.788
2008	29.176
2009	29.155
2010	27.692
2011	28.199
2012	29.206
2013	32.949
2014	34.142
2015	35.090
2016	35.873
2017	36.108
2018	35.358
2019	36.938
2020	38.687

4. *Hvernig þróaðist fjöldi öryrkja sem fengu greiðslur frá Tryggingastofnun árin 2005–2020? Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár.*

Tafla 4 sýnir þróun fjölda öryrkja sem fengu greiðslur frá TR árin 2005–2020.

Tafla 4: Þróun fjölda öryrkja sem fengu greiðslur frá TR árin 2005–2020.

Ár	Fjöldi sem fékk greitt
2005	14.107
2006	14.648
2007	14.901
2008	15.541
2009	16.112
2010	15.828

2011	16.354
2012	17.071
2013	18.174
2014	18.582
2015	18.990
2016	19.436
2017	19.841
2018	20.324
2019	20.823
2020	21.650

5. *Hversu margir eldri borgarar höfðu á hverju ári 2005–2020 ekki aðrar tekjur en frá Tryggingastofnun?*

Tafla 5 sýnir hversu margir eldri borgarar höfðu á hverju ári 2005–2020 ekki aðrar tekjur en frá TR. Miðað er við þá eldri borgara sem voru með tekjur undir 600.000 kr. á ári á verðlagi ársins 2020.

Tafla 5: Fjöldi eldri borgara ekki með aðrar tekjur en frá TR, undir 600.000 kr. á ári 2005–2020.

<u>Ár</u>	<u>Fjöldi</u>
2005	4.021
2006	3.679
2007	3.174
2008	1.517
2009	1.737
2010	2.969
2011	3.460
2012	3.672
2013	3.671
2014	3.666
2015	3.651
2016	3.427
2017	3.079
2018	3.040
2019	2.993
2020	3.378

6. *Hversu margir öryrkjar höfðu á hverju ári 2005–2020 ekki aðrar tekjur en frá Tryggingastofnun?*

Tafla 6 sýnir hversu margir öryrkjar höfðu á hverju ári 2005–2020 ekki aðrar tekjur en frá TR. Miðað er við þá öryrkja sem voru með tekjur undir 600.000 kr. á ári á verðlagi ársins 2020.

Tafla 6: Fjöldi öryrkja ekki með aðrar tekjur en frá TR, undir 600.000 kr. á ári 2005–2020.

<u>Ár</u>	<u>Fjöldi</u>
2005	4.624
2006	4.729

2007	4.728
2008	4.739
2009	5.264
2010	6.285
2011	6.588
2012	6.811
2013	6.997
2014	7.184
2015	7.064
2016	7.105
2017	7.368
2018	7.485
2019	7.803
2020	8.367

7. *Hversu margir öryrkjar fengu á hverju ári 2005–2020 greidda sérstaka aldursuppbót?*

Tafla 7 sýnir hversu margir öryrkjar fengu á hverju ári 2005–2020 greidda aldurstengda örorkuuppbót.

Tafla 7: Fjöldi öryrkja sem fengu á hverju ári 2005–2020 greidda aldurstengda örorkuuppbót.

<u>Ár</u>	<u>Fjöldi</u>
2005	13.860
2006	14.467
2007	14.796
2008	15.390
2009	15.924
2010	15.769
2011	16.154
2012	16.508
2013	17.300
2014	17.628
2015	18.306
2016	18.811
2017	19.195
2018	19.662
2019	20.224
2020	20.403

8. *Hvernig þróuðust fjárhæðir ellilífeyris (samtals allir flokkar) á sama tímabili, miðað við óskertar greiðslur? Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár, á föstu verðlagi 2020, annars vegar fyrir einstakling sem býr einn og hins vegar einstakling í sambúð.*

Umbeðnar upplýsingar koma fram í eftirfarandi töflu.

Elilífeyrisþegi ekki með heimilissuppbót. Bótafjárhæðir í krónum.

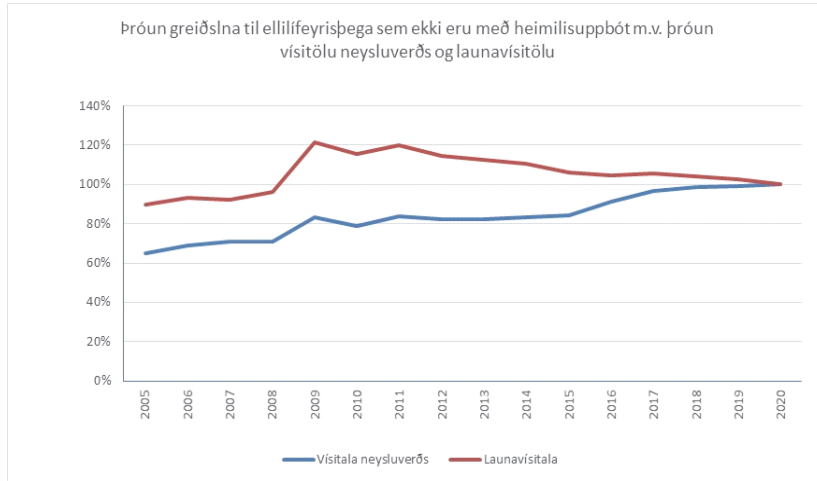
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Elilífeyrir	21.993	29.220	24.831	26.642	29.294	29.294	30.678	32.775	34.053	35.279	36.337	39.862	228.734	239.484	248.105	256.789
Tekjutrygging elilífeyrisþega	43.113	44.838	78.542	84.074	92.441	92.441	96.809	103.427	107.461	111.330	114.670	125.793	-	-	-	-
Tekjutryggingarauki elilífeyrisþega	17.065	17.748	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heimilissuppbót elilífeyrisþega	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sérstök uppbót lífeyrisþega	-	-	-	5.643	31.765	31.765	36.543	38.744	40.255	41.711	42.955	47.121	-	-	-	-
Orlofs- og desemberuppbætur	2.508	2.608	3.273	3.379	3.852	3.852	5.598	4.285	4.444	4.607	4.750	5.149	7.188	7.525	7.796	8.069
Tímabundnar greiðslur deilt niður á mánuði	2.156	4.326	-	-	-	-	4.167	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samtals allir flokkar á verðlagi hvers árs	86.834	98.740	106.646	119.738	157.352	157.352	173.795	179.231	186.213	192.927	198.712	217.925	235.922	247.009	255.901	264.858
Á verðlagi 2020	171.427	182.590	187.769	187.526	220.046	208.777	221.741	217.396	217.436	220.782	223.737	241.254	256.638	261.728	263.164	264.858

Elilífeyrisþegi með heimilissuppbót. Bótafjárhæðir í krónum.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Elilífeyrir	21.993	29.220	24.831	26.642	29.294	29.294	30.678	32.775	34.053	35.279	36.337	39.862	228.734	239.484	248.105	256.789
Tekjutrygging elilífeyrisþega	43.113	44.838	78.542	84.074	92.441	92.441	96.809	103.427	107.461	111.330	114.670	125.793	0	0	0	0
Tekjutryggingarauki elilífeyrisþega	21.259	22.109	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heimilissuppbót elilífeyrisþega	18.080	18.803	23.164	24.776	27.242	27.242	28.529	30.480	31.669	32.809	33.793	37.071	52.316	60.516	62.695	64.889
Sérstök uppbót lífeyrisþega	0	0	0	4.691	31.023	31.023	35.124	36.323	37.739	39.104	40.270	44.176	0	0	0	0
Orlofs- og desemberuppbætur	3.436	3.573	4.238	4.375	4.987	4.987	7.248	5.548	5.754	5.964	6.150	6.666	7.188	7.525	7.796	8.069
Tímabundnar greiðslur deilt niður á mánuði	2.156	4.326	0	0	0	0	4.167	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samtals á verðlagi hvers árs	110.036	122.870	130.775	144.558	184.987	184.987	202.554	208.553	216.676	224.486	231.220	253.568	288.238	307.525	318.596	329.747
Á verðlagi 2020	217.233	227.210	230.253	226.397	258.692	245.444	258.435	252.962	253.007	256.898	260.338	280.713	313.548	325.850	327.639	329.747

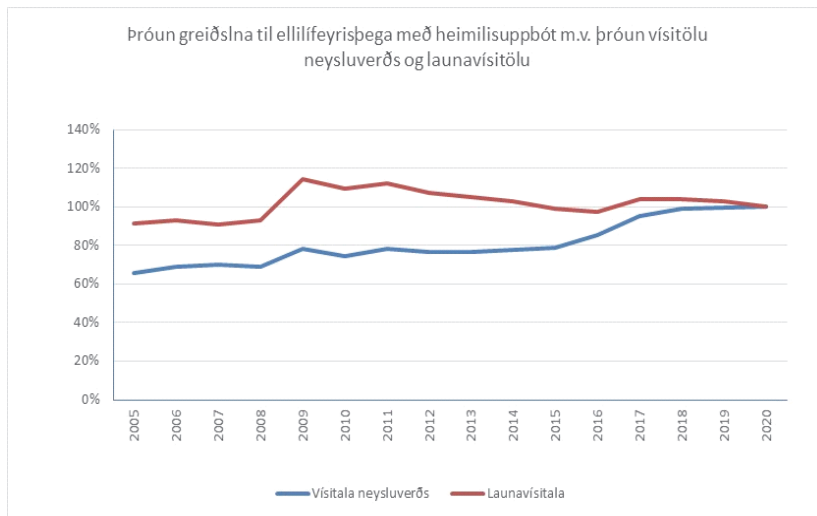
9. Hvernig þróuðust fjárhæðir ellilífeyris (samts allir flokkar) 2005–2020, miðað við óskertar greiðslur, í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu?

Mynd 1 sýnir hvernig óskertar (fullar) fjárhæðir ellilífeyris án heimilisuppbótar þróuðust árin 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 1: Þróun óskertra fjárhæða ellilífeyris án heimilisuppbótar 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 2 sýnir hvernig óskertar (fullar) fjárhæðir ellilífeyris með heimilisuppbót þróuðust árin 2005–2020, miðað við óskertar greiðslur, í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 2: Þróun óskertra fjárhæða ellilífeyris með heimilisuppbót 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

10. *Hvernig þróuðust fjárhæðir örorkubóta (án sérstakrar aldurstengdrar örorkuuppbótar) á sama tímabili miðað við óskertar greiðslur? Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár, á föstu verðlagi 2020, annars vegar fyrir einstakling sem býr einn og hins vegar einstakling í sambúð.*

Umbeðnar upplýsingar koma fram í eftirfarandi töflu.

Örorkulífeyrisþegi ekki með heimilisuppbót, án aldurstengdrar örorkuuppbóta. Bótafjárhæðir í krónum.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Örorkulífeyrir	21.993	29.220	24.831	26.642	29.294	29.294	30.678	32.775	34.053	35.279	36.337	39.862	42.852	44.866	46.481	48.108
Tekjutrygging örorkulífeyrisþega	44.172	45.939	78.542	84.074	92.441	92.441	96.809	103.427	107.461	111.330	114.670	125.793	137.226	143.676	148.848	154.058
Tekjutryggjngarauki örorkulífeyrisþega	17.065	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heimilisuppbót örorkulífeyrisþega	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sérstök uppbót lífeyrisþega	0	0	0	5.227	31.765	31.765	36.543	38.744	40.255	41.711	42.955	47.121	47.805	50.052	51.854	53.668
Orlofs- og desemberuppbætur	2.552	2.654	3.320	3.429	3.909	3.909	5.681	4.349	4.510	4.675	4.820	5.225	5.638	5.933	6.159	6.376
Tímabundnar greiðslur deilt niður á mán.	2.209	4.326	0	0	0	0	4.167	0	0	0	0	0	0	0	833	5.833
Samtals á verðlagi hvers árs	87.990	99.887	106.693	119.372	157.409	157.409	173.877	179.295	186.279	192.995	198.782	218.001	233.521	244.527	254.175	268.043
Á verðlagi 2020	173.709	184.711	187.853	186.953	220.126	208.853	221.847	217.473	217.513	220.860	223.816	241.338	254.027	259.097	261.389	268.043

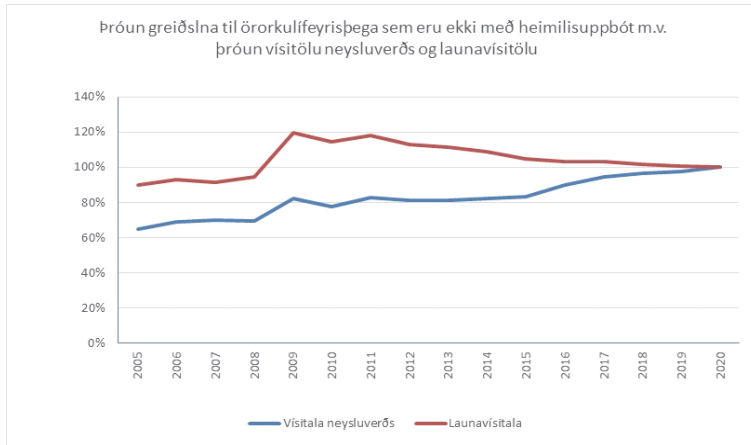
Örorkulífeyrisþegi með heimilisuppbót, án aldurstengdrar örorkuuppbóta. Bótafjárhæðir í krónum.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Örorkulífeyrir	21.993	29.220	24.831	26.642	29.294	29.294	30.678	32.775	34.053	35.279	36.337	39.862	42.852	44.866	46.481	48.108
Tekjutrygging örorkulífeyrisþega	44.172	45.939	79.674	85.318	93.809	93.809	98.242	104.957	109.050	112.976	114.670	125.793	137.226	143.676	148.848	154.058
Tekjutryggjngarauki örorkulífeyrisþega	21.259	22.109	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heimilisuppbót örorkulífeyrisþega	18.080	18.803	23.164	24.776	27.242	27.242	28.529	30.480	31.669	32.809	33.793	37.071	39.851	48.564	50.312	52.073
Sérstök uppbót lífeyrisþega	0	0	0	4.691	31.023	31.023	35.124	36.323	37.739	39.104	40.270	44.176	60.071	62.894	65.159	67.439
Orlofs- og desemberuppbætur	3.480	3.619	4.285	4.275	5.044	5.044	7.330	5.611	5.819	6.032	6.220	6.742	7.275	7.884	8.241	8.531
Tímabundnar greiðslur deilt niður á mán.	2.209	4.326	0	0	0	0	4.167	0	0	0	0	0	0	0	833	5.833
Samtals á verðlagi hvers árs	111.192	124.017	131.954	145.702	186.412	186.412	204.070	210.146	218.330	226.200	231.290	253.644	287.275	307.884	319.874	336.042
Á verðlagi 2020	219.515	229.331	232.330	228.189	260.684	247.334	260.369	254.894	254.939	258.860	260.418	280.797	312.501	326.229	328.953	336.042

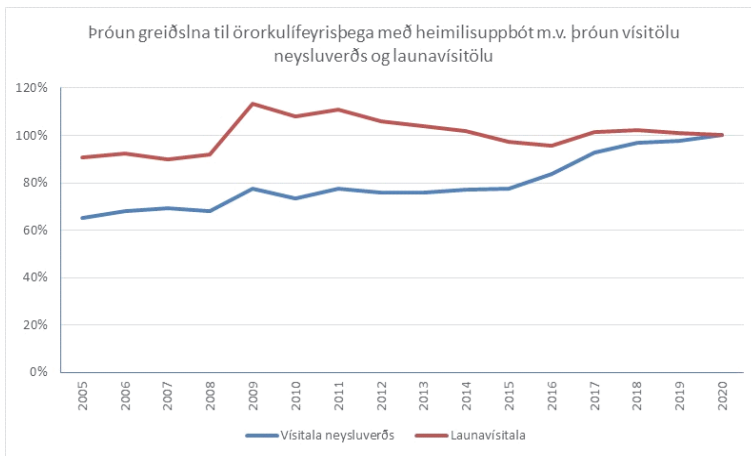
11. Hvernig þróuðust fjárhæðir örorkubóta (án sérstakrar aldurstengdrar örorkuuppbótar) 2005–2020, miðað við óskertar greiðslur, í samanburði við vísitölu neysluverðs og launavísitölu?

Mynd 3 sýnir hvernig óskertar (fullar) fjárhæðir örorkubóta án aldurstengdrar örorkuupp-bótar og án heimilisuppbótar þróuðust árin 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 3: Þróun óskertra fjárhæða örorkubóta án aldurstengdrar örorkuupp-bótar og án heimilisuppbótar 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 4 sýnir hvernig óskertar (fullar) fjárhæðir örorkubóta með heimilisuppbót en án aldurstengdrar örorkuupp-bótar þróuðust árin 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

Mynd 4: Þróun óskertra fjárhæða örorkubóta með heimilisuppbót en án aldurstengdrar örorkuupp-bótar 2005–2020 í samanburði við þróun vísitölu neysluverðs og launavísitölu.

12. *Hvaða viðmið lágu að baki árlegum breytingum á fjárhæðum ellilífeyris og örorkubóta 2005–2020? Óskað er eftir upplýsingum um hvert ár.*

Samkvæmt 69. gr. laga um almannatryggingar, nr. 100/2007, skulu bætur almannatrygginga breytast árlega í samræmi við fjárlög hverju sinni. Ákvörðun þeirra skal taka mið af launaþróun, þó þannig að þær hækki aldrei minna en verðlag samkvæmt vísitölu neysluverðs. Við undirbúning fjárlaga hverju sinni kemur það því í hlut fjármála- og efnahagsráðuneytisins að fjalla um þau viðmið sem liggja að baki árlegum breytingum á fjárhæðum ellilífeyris og örorkubóta. Verður því að vísa á fjármála- og efnahagsráðherra varðandi svar við spurningunni.